

Helsingin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkovaltuusto
Puheenjohtaja Hanna Mithiku

ALOITE: ARVO-työkalun/menetelmän luominen ja käyttöönotto

Tavoite

Päätöksenteon sujuvoittaminen, avoimuuden ja oikeudenmukaisuuden lisääminen Helsingin seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston ja neuvoston valmisteleavassa työskentelyssä.

Keino tavoitteen toteutumiseen

Kirkolla on käytössä Lapsivaikutusten arviointi eli LAVA. Se on työkalu ja menetelmä, jolla toimintaa ja päätöksentekoa punnitaan lasten edun näkökulmasta. Lapsivaikutusten arviointia tehdään jo monessa seurakunnassa. Se on parhaimmillaan osa seurakunnan normaalia päätöksentekoprosessia ja kuuluu näin sekä työntekijöille että luottamushenkilöille.

LAVA:n tavoitteena on tarkastella päätöksentekoa lapsen ja nuoren näkökulmasta, pyrkiä löytämään laster ja nuorten hyvinvoinnin kannalta parhaita ratkaisuja, edistää ja vahvistaa lasten ja nuorten oikeuksia, osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia ja toimia suunnittelun ja päätöksenteon apuvälineenä.

LAVA:lla on tarkistuslistoja, joiden avulla päätöksenteossa voidaan systemaattisesti toteuttaa lapsivaikutusten arviointia (Muistilappu lapsivaikutusten arvioinnin alkukartoitukseen, Lastenoikeuksien laki, Lasten/nuorten erilaisuus, Lapsiystävällisen seurakunnan tuntomerkkejä).

ARVO-työkalu/menetelmä voidaan luoda samalla periaatteella kuin LAVA. Tarkastuslistoihin tulee sisällyttää ne eri arvomaailmoista kumpuavat, kirkkolain mukaiset ja päätöksentekoon vaikuttavat seikat, joihin yhteinen päätöksenteko on tällä valtuustokaudella kompastellut. ARVO-listoissa on perusteltua huomioida ainakin nämä kolme: tasa-arvo, sananvapaus, uskonnonvapaus.

ARVO-tarkastuslistojen käyttö jo viranhaltijoiden valmistellessa vastauksia aloitteisiin, sujuvoittaisi valtuuston ja neuvoston päätöksentekoa.

LAVA:n tavoin ARVO voisi tarjota muisti- tai tarkastuslistoja joustavasti erilaisiin aihepiireihin liittyen. Yksi lista on varattava kirkolliskokouksen hyväksymälle edelleen voimassa olevalle ponnelle (11/1986): ”Myös niillä kirkon jäsenillä ja viranhaltijoilla, jotka suhtautuvat torjuvasti pappisviran avaamiseen naisille, tulee edelleen olla kirkossamme toiminnan vapaus ja mahdollisuus tulla vihityksi ja nimitetyksi Suomen evankelis-luterilaisen kirkon eri virkoihin. Kaikki kirkon jäsenet ja viranhaltijat ovat yhdessä vastuussa siitä, että muutoksen aiheuttamat vaikeudet pyritään voittamaan keskinäisen yhteistyön avulla ja kirkon ykseyttä varjellen.” Tätä tukee piispojen ja järjestöjohtajien vuonna 2009 yhdessä hyväksymä ns. tahdonilmaus, jossa korostettiin, ettei ketään tule syrjiä virkanäkemyksen tähden ja myös niiden kirkon jäsenten, jotka eivät vakaumuksensa vuoksi pidä oikeana kirkon hyväksymää päätöstä avata pappisvirkaa naisille, voisivat edelleen kokea kirkon omakseen.

Perustelu ARVO-työkalun/menetelmän tarpeelle

Kokemus valmisteleavan työn ja niiden perusteella tehtyjen päätösten epäoikeudenmukaisuudesta on pitkittänyt kokouksia ja heikentänyt kokousilmapiiriä. Jos se, mikä toisten mielestä on raamatullista kristillisyyttä, on toisten mielestä tasa-arvoa loukkaavana saatava tukahdutetuksi, ei ristiriita ole helposti ratkaistavissa. Emme kuitenkaan voi tyytyä umpikujaan. Syrjimättömyysperiaate on ihmisoikeuksien ytimessä. Se kertoo kristillisestä arvoperustasta: jokainen ihminen on yhtä arvokas.

Helsingissä 24. helmikuuta 2021

Sari Mäkimattila
yhteisen kirkkovaltuuston jäsen, Haagan seurakunta

